

ОГЛЯД ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

ТРАВЕНЬ 2021

ВСЕУКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИЧНА АСАМБЛЕЯ

РИНОК ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ ТА ОЕС УКРАЇНИ

КОРОТКІ ПІДСУМКИ ТРАВНЯ 2021 РОКУ

- Енергетичний травень 2021 року став безпрецедентним ціновим місяцем на Ринку на добу наперед: середньозважена ціна за травень впала до 930,07 грн/МВт·г, в окремі дні ціна опускалася до 400 грн/МВтг, а в окремі часи електроенергія торгувалася по 150 грн/МВт·г.
Версія одна – демпінг цін. Демпінг, який породжений недосконалими правилами ринку на всіх сегментах ринку електроенергії. Демпінг ситуативний та примусовий. В травні на РДН зійшлися всі можливі фактори, які запустили некерований процес. Пояснити все тільки «нетиповою поведінкою» учасників неможливо.
- Один з травневих трендів вітчизняного ринкового зазеркалля є таким: Сонця з високою ціною на електроенергію стало більше, ціна на РДН стала нижча. За логікою діючого ПСО збитки НЕК Укренерго мають у травні за цим компонентом зрости, бо саме НЕК Укренерго покриває різницю за рахунок тарифу на передачу – ціновий парадокс, який теж не має скільки-небудь логічного пояснення!
З 2020 року, коли вперше була оприлюднена інформація про збитки та борги на тепер в правилах ринку суттєвих змін не відбулося.

КЛЮЧОВІ АКЦЕНТИ В ТРАВНІ

1) Збитки та борги на ринку електроенергії України накопичені у 2020 рік продовжують тиснути на всіх учасників [\(Слайди №7-9\)](#).

- Пікантною особливістю є те що найбільші збитки в обсязі 27,5 млрд грн сконцентрувалися на державній компанії НЕК Укренерго без будь яких реальних джерел фінансування на сьогодні.
- Наслідком стало неконтрольоване зростання боргових зобов'язань перед виробниками електроенергії за зеленим тарифом, та виробникам за послуги з балансування та іншим кредиторам в обсязі до 39 млрд грн.
- Кредитне навантаження НЕК Укренерго теж суттєво зросло – з 12 до 24,4 млрд грн у т.ч на 10 млрд грн за рахунок залучення кредиту під урядові гарантії для покриття витрат на погашення заборгованості перед ДП «Гарантований покупець».
- Як результат, накопичені збитки та борги за відсутності джерел фінансування прогнозовано призведуть до зростання тарифу на передачу електроенергії в майбутні періоди, а поки є загрозою зриву належної підготовки ОЕС України до ОЗМ 2020/21.

КЛЮЧОВІ АКЦЕНТИ В ТРАВНІ

2) Динаміка цін на енергоносії на європейських ринках за період 2020-2021 рр. приведена на [Слайдах №10-14](#).

- Характерною особливістю є різнонаправленість трендів цін на електроенергію: в Україні ціни знижуються, а в Європі – зростають. На сьогодні в Європейській частині ОЕС України ціни на РДН в травні 2021 році майже в два рази нижче ніж в сусідніх європейських країнах ([Слайди №12](#) та [№14](#)).
- Динаміка на енергетичне вугілля та газ на торгових площах Європи мають тенденцію до зростання ([Слайд №10](#) та [№11](#)).
- Європейські ціни на вугілля та газ унеможливають їх закупку по імпорту у зв'язку з невідповідністю цін на електричну енергію.

КЛЮЧОВІ АКЦЕНТИ В ТРАВНІ

3) Середня ціна на РДН ОЕС України у травні 2021 р.

- склала 930,07 грн/МВт·г, є глибоко збитковою для теплової генерації України та унеможлиблює відновлення запасів вугілля на складах для надійного проходження літнього та наступного за ним зимового навантаження. ([Слайд 13](#)).
- НКРЕКП в поточний момент продовжує дослідження причин такого різкого зниження цін на ринку електроенергії України зокрема впливу від нетипової поведінки учасників ринку.
- З свого боку ГС «Всеукраїнська Енергетична Асамблея» вважає ключовою причиною такого розбалансування є вади закладені в правилах ринка та обумовлених, зокрема, неможливістю винайти ефективний механізм покладання спеціальних обов'язків (ПСО) в умовах збереження перехресного субсидювання цін для побутових споживачів.

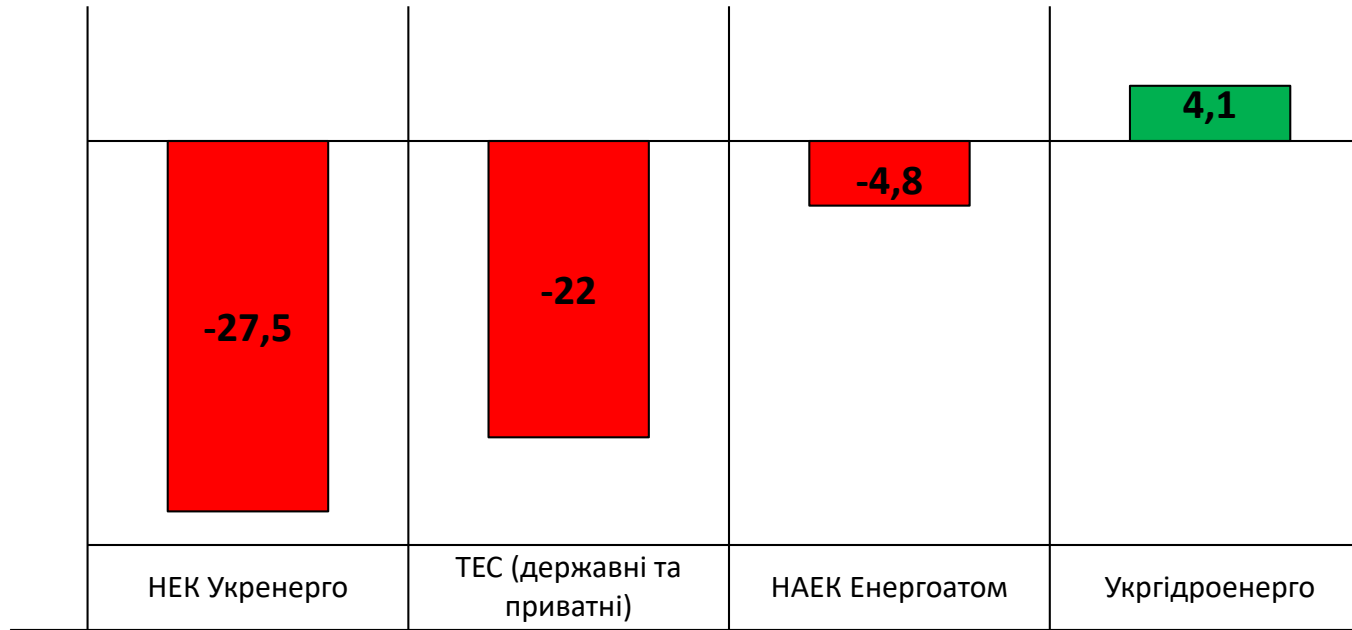
КЛЮЧОВІ АКЦЕНТИ В ТРАВНІ

4) Відновлення запасів вугілля на складах ТЕС здійснюється з недостатнім темпом. В середньому накопичення за один день травня 2021 року склало близько 11,5 тис т, що є критично недостатнім показником. Станом на 01.06.2021 р. запаси вугілля склали 1 100 тис т. ([Слайд №17](#)).

5) З структурою балансу ОЕС України за добу, місяць та рік можна ознайомитись на [слайді №15](#)

6) З станом блоків ТЕС, ТЕЦ та АЕС станом на 01.06.2021 (11:27 год) можна ознайомитись на [слайді №16](#)

Фінансовий результат діяльності ключових енергетичних компаній за 2020 рік, млрд грн

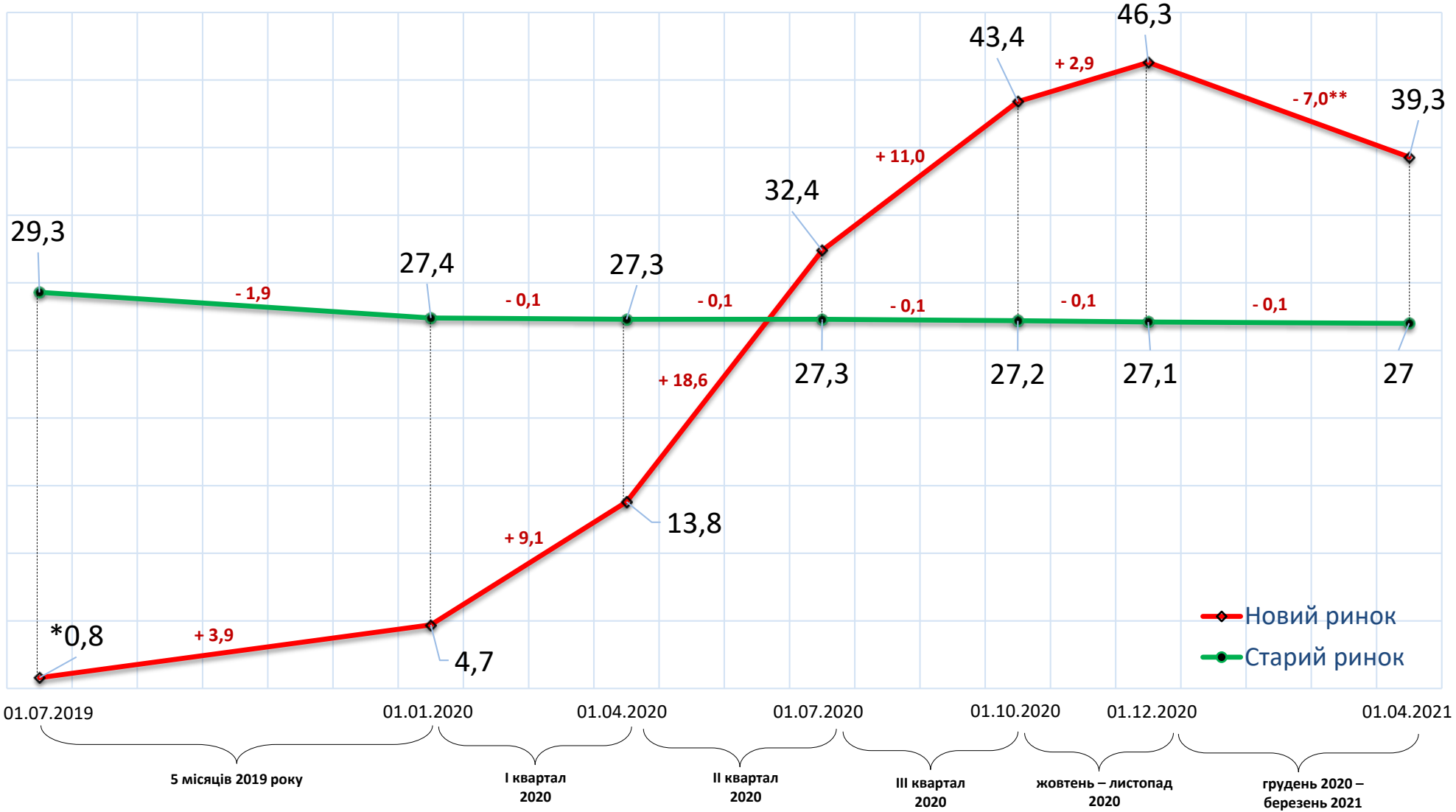
Державна НЕК Укренерго, що уособлює в собі функції системного оператора з передачі електроенергії, диспетчера енергосистеми, Адміністратора розрахунків, Балансуючого ринку - замість справедливого прибутку в 3-4 млрд грн завершив 2020 рік **збитком в 27,5 млрд грн**.

Приватні та державні теплові електростанції отримали збитки від виробництва електроенергії у розмірі приблизно **22 млрд грн**.

Державна НАЕК Енергоатом, виробник з часткою 50%, монополіст з реальною ринковою владою замість мінімально необхідного прибутку в 5-6 млрд грн отримав збиток 4,8 млрд грн.

Єдиним виключенням з цього збиткового ряду стало державне підприємство Укргідроенерго з чистим прибутком **4,1 млрд грн**. Але існує ризик, що цей результат утримається недовго.

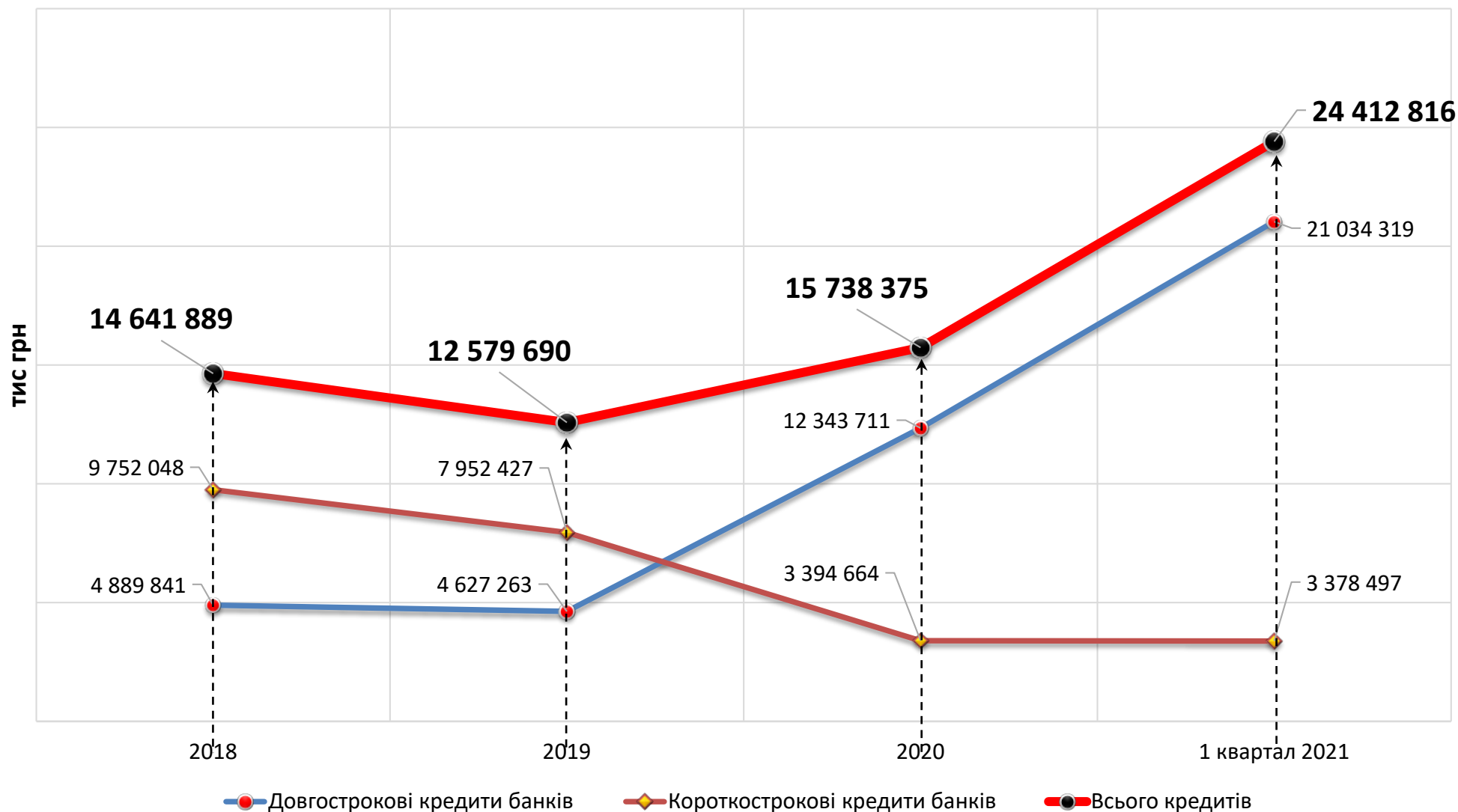
Динаміка боргів НЕК Укренерго за товари та послуги станом за період 2019 (II півріччя) – 2021 рр., млрд грн

*0,8 млрд.грн. – це накопичений борг НЕК Укренерго на початок роботи Нового ринку перед постачальниками послуг.

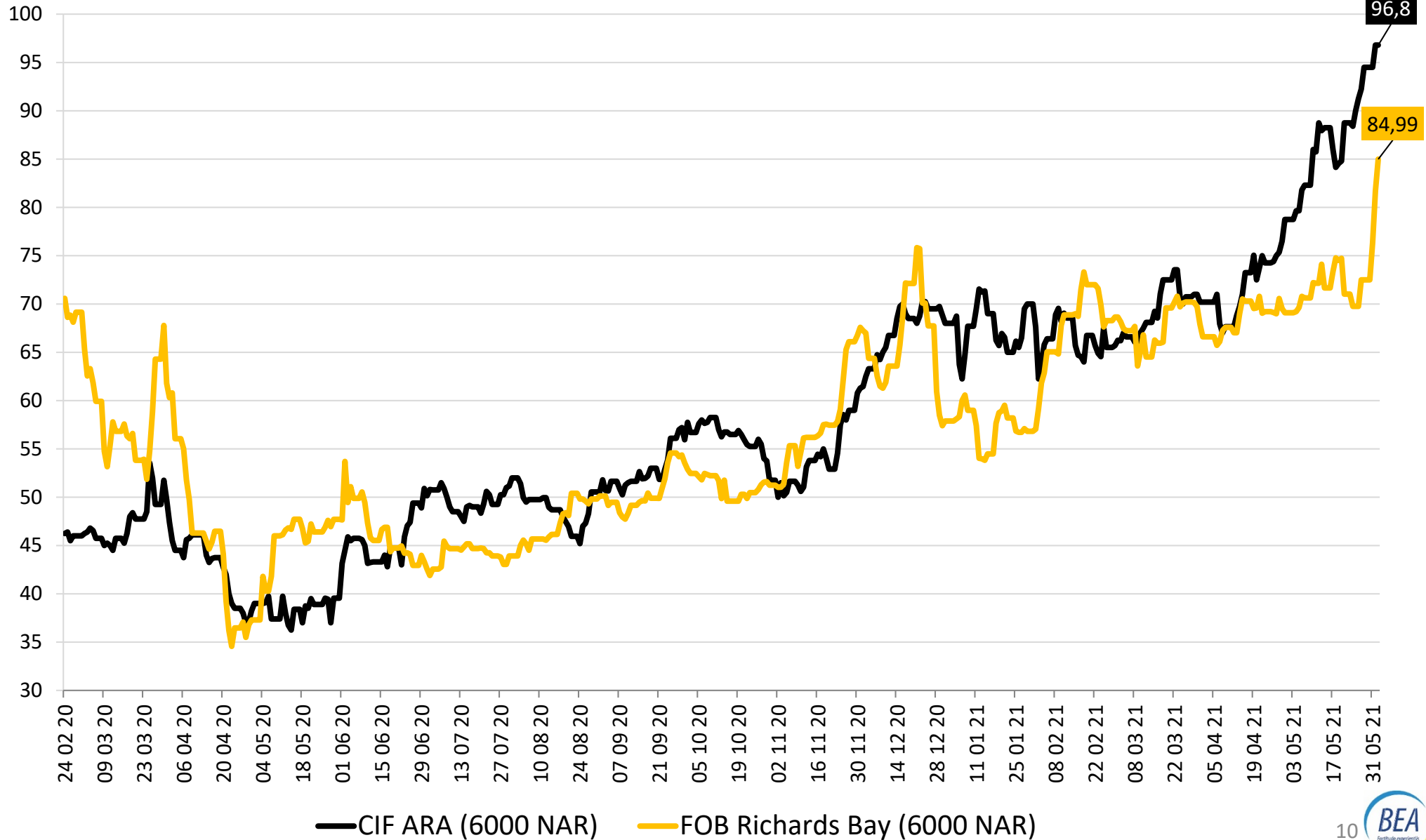
** - 7,0 млрд.грн. – зменшення заборгованості пов'язано головним чином із залученням кредитних коштів

Динаміка довгострокових та короткострокових зобов'язань НЕК Укренерго за період 2018 – 2021 (I квартал) рр.

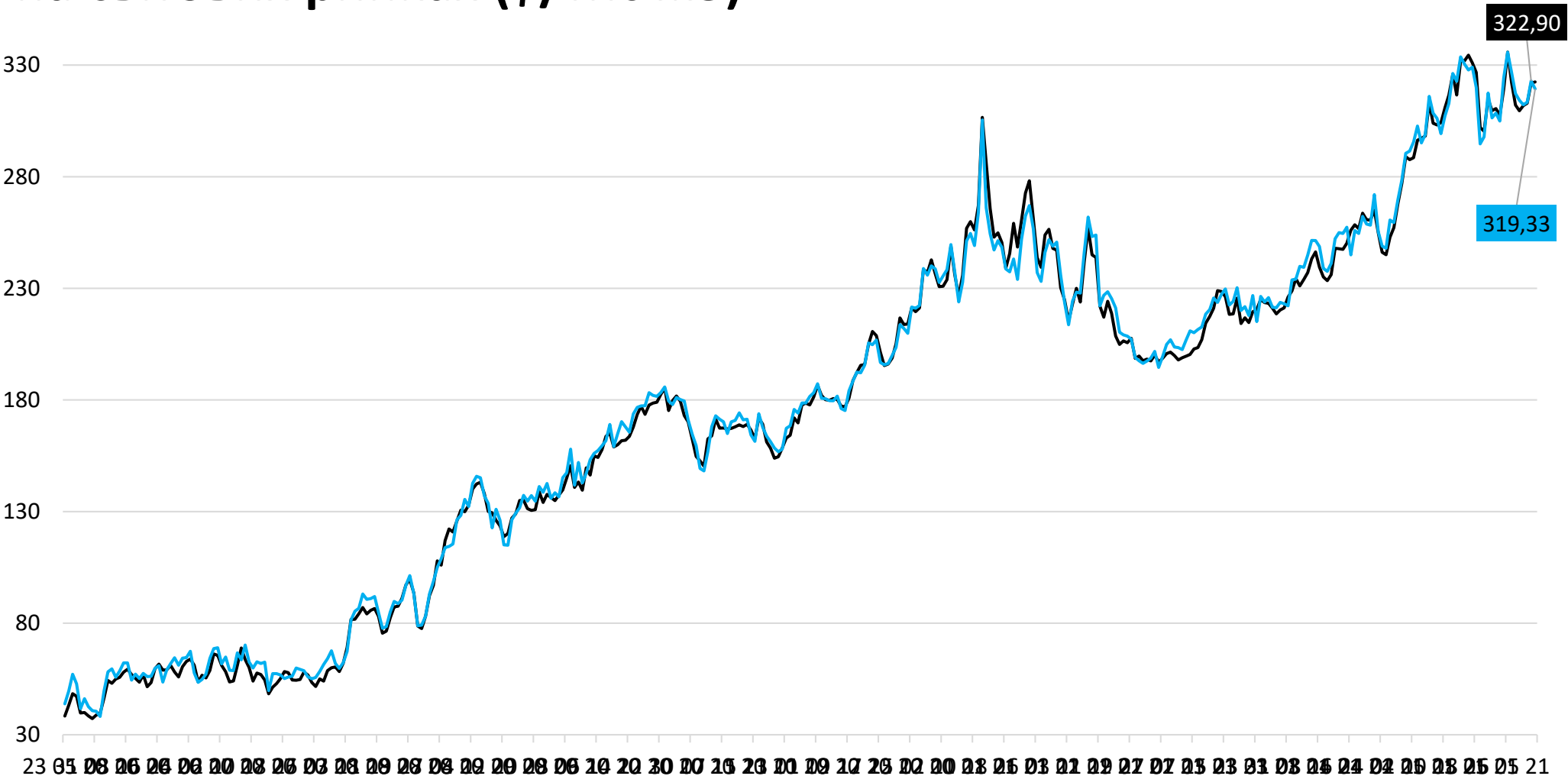

Примітка: зростання в I кварталі 2021 році кредитних зобов'язань обумовлено залученням кредиту в розмірі близько **10 млрд грн** для погашення заборгованості виробникам за «зеленим» тарифом.

Динаміка цін на енергетичне вугілля за період 2020 – 2021 рр. на світових ринках (\$/тон)

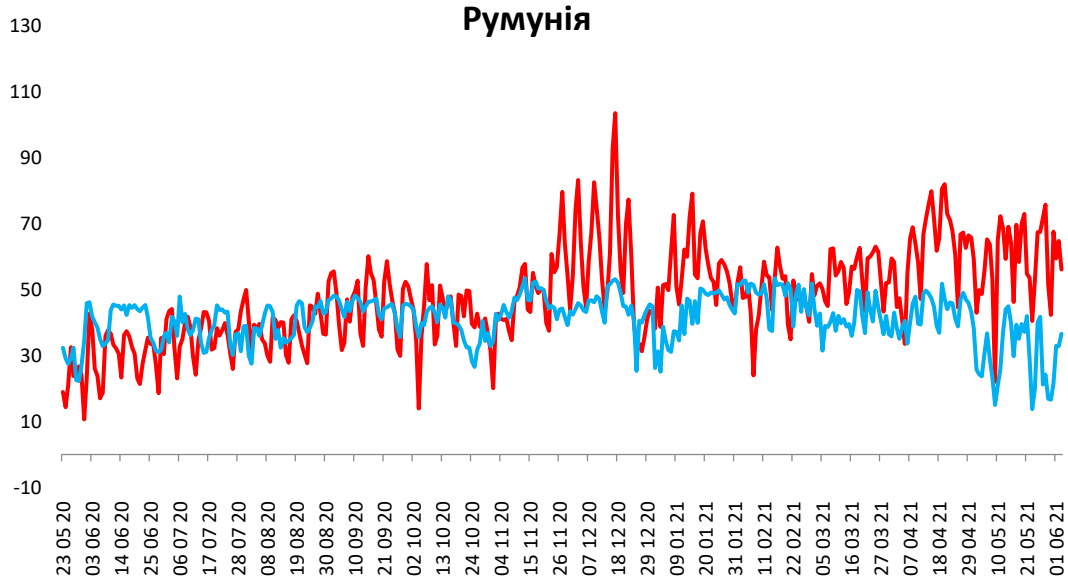
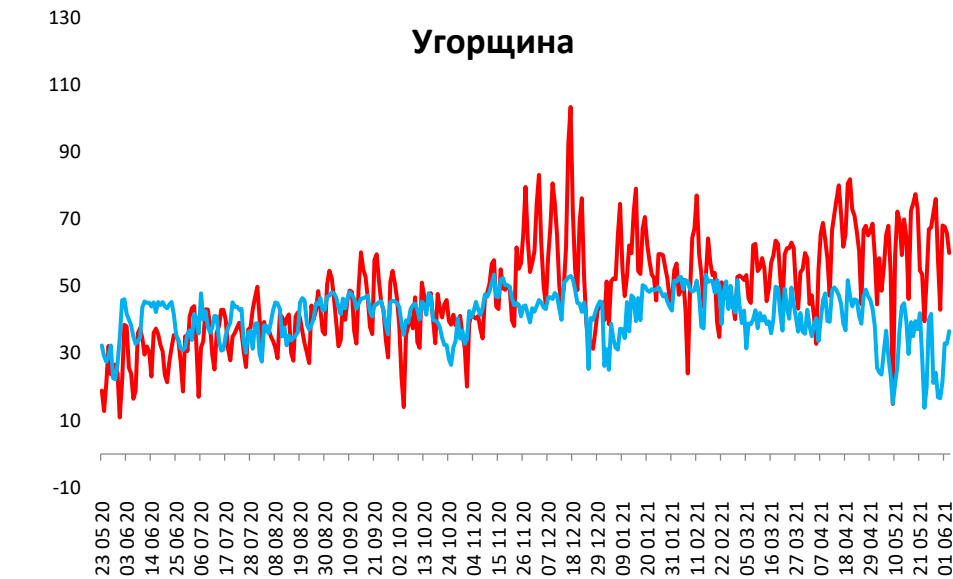
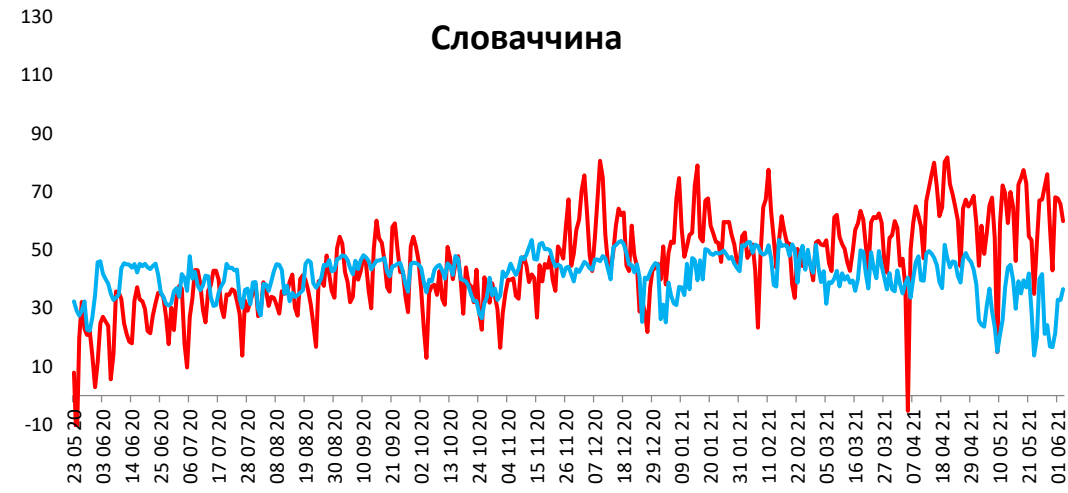
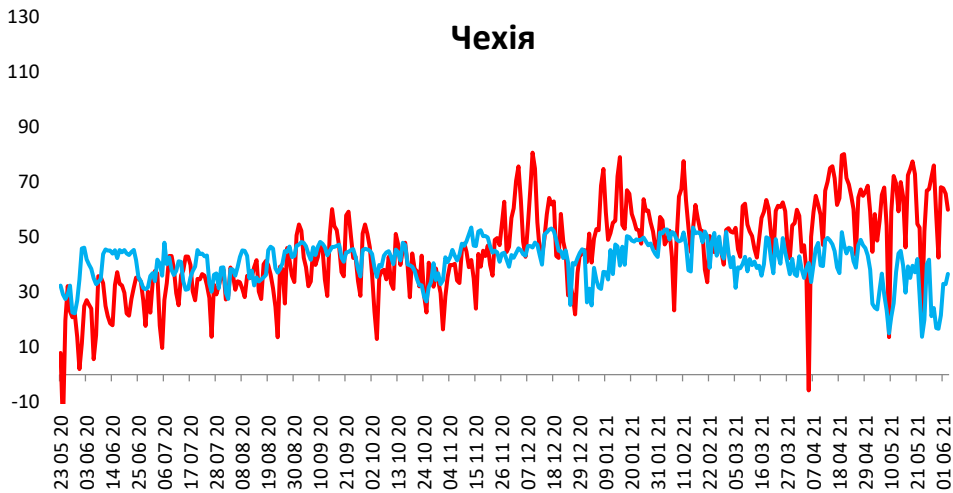
Динаміка цін на газ за період 2020 – 2021 рр. на світових ринках (\$/тис м3)

— APX TTF DAM (Нидерланды)

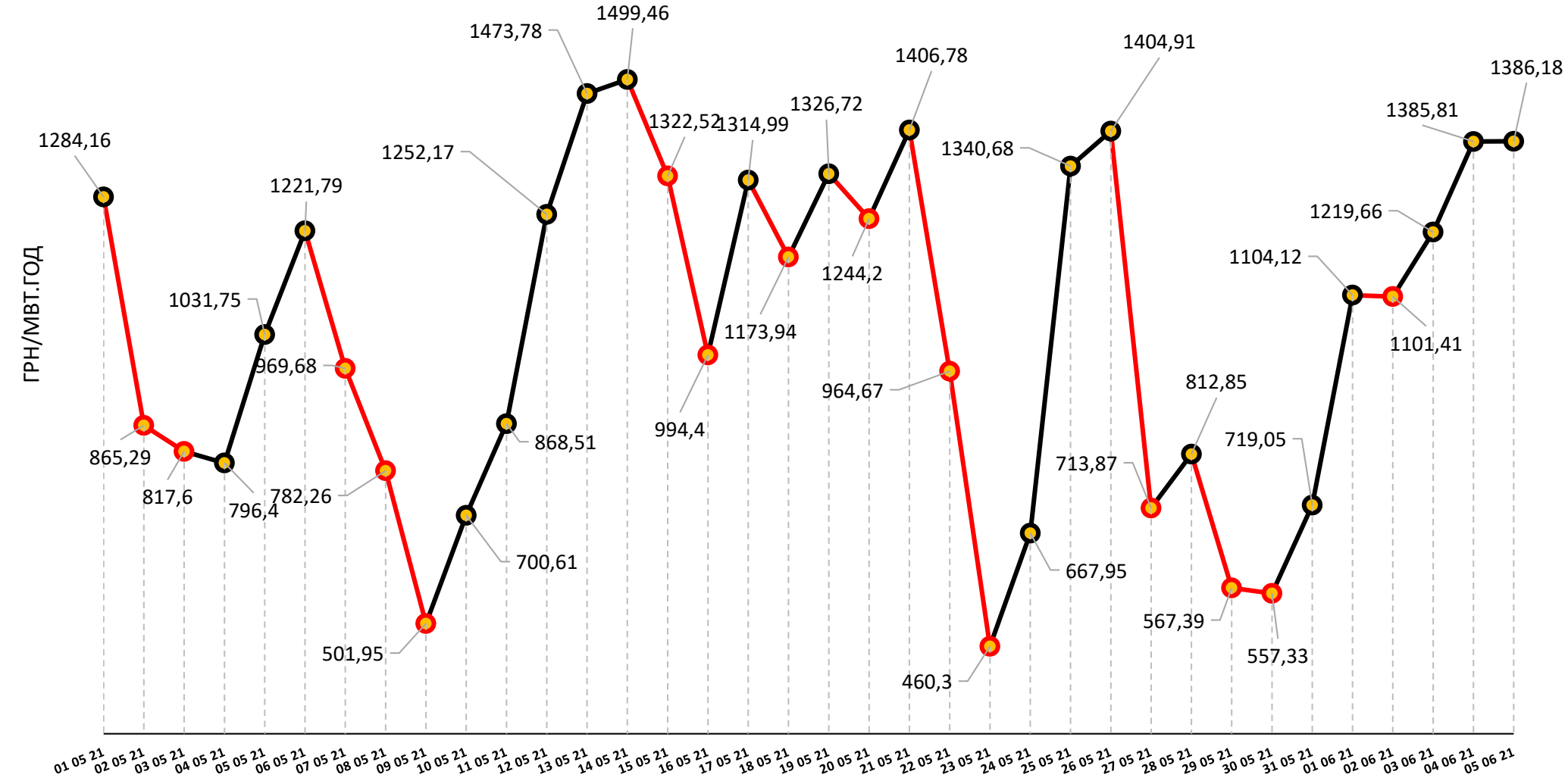
— Natural Gas GASPOOL (Германия)

Динаміка ціни на ринку електричної енергії в Європі та Україні за період 2020 – 2021 рр. (€/МВт*г)

— Средняя — РДН України

СЕРЕДНЬОЗВАЖЕНІ ЦІНИ РДН ПО ОЕС УКРАЇНИ ЗА ТРАВЕНЬ - ЧЕРВЕНЬ 2021

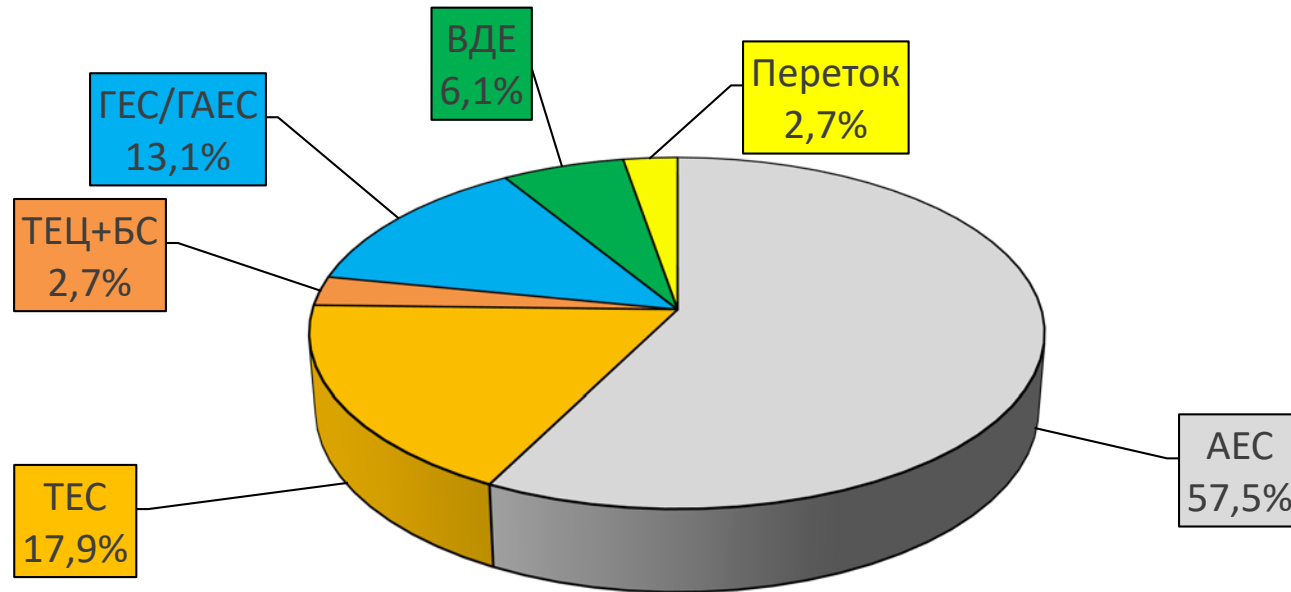

* дані з сайту ДП «Оператор ринку»

ПОРІВНЯНН ЦІН НА УКРАЇНСЬКОМУ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИХ РИНКАХ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ СТАНОМ НА 04.06.2021

Base ? 04.06.2021	Україна БуОс ▲ 50.22 EUR/МВт.год	ОЕС України ▲ 40.25 EUR/МВт.год	Польща ▲ 71.44 EUR/МВт.год	Словаччина ▲ 71.49 EUR/МВт.год	Угорщина ▲ 71.49 EUR/МВт.год	Румунія ▲ 70.41 EUR/МВт.год
Peak ? 04.06.2021	Україна БуОс ▲ 60.92 EUR/МВт.год	ОЕС України ▲ 45.44 EUR/МВт.год	Польща ▲ 75 EUR/МВт.год	Словаччина ▲ 72.33 EUR/МВт.год	Угорщина ▲ 72.33 EUR/МВт.год	Румунія ▲ 72.33 EUR/МВт.год
OffPeak ? 04.06.2021	Україна БуОс ▲ 39.53 EUR/МВт.год	ОЕС України ▲ 35.06 EUR/МВт.год	Польща ▲ 66.08 EUR/МВт.год	Словаччина ▲ 70.65 EUR/МВт.год	Угорщина ▲ 70.65 EUR/МВт.год	Румунія ▲ 68.49 EUR/МВт.год

БАЛАНС ОЕС УКРАЇНИ (СТАНОМ НА 31.05.2021)

Генерація	(млн кВтг)	за добу %	з початку місяця %	з початку року %
ПОКРИТТЯ	376,3	100	100	100
АЕС	216,4	57,5	56,7	53,1
ТЕС	67,5	17,9	17,4	22,4
ТЕЦ + БС	10,0	2,7	3,8	9
ГЕС/ГАЕС	49,2	13,1	10,3	7,3
ВДЕ	22,9	6,1	8,7	6,3
Переток	10,3	2,7	3	1,9

СТАН БЛОКІВ ТЕС, ТЕЦ ТА АЕС СТАНОМ НА 01.06.2021 (11:27)

Генерація	Енергетичне об'єднання	Станція	Залишки вугілля (тис.т.)			Сумарне навантаження (МВт)	ЕНЕРГОБЛОКИ														
			Марка А	Марка Г	ВСЬОГО		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
АЕС		Запорізька АЕС				2 769	958	963	0	848	0	0									
		Южно-Українська АЕС				2 464	903	698	863												
		Рівненська АЕС				2 873	435	427	998	1013											
		Хмельницька АЕС				1 010	0	1010													
ТЕС	Західенерго	Бурштинська ТЕС		94	94	577	0	0	0	112	0	121	117	0	0	112	0	115			
		Добровірівська ТЕС		27	27	158					0	0	0	158							
		Ладижинська ТЕС		70	70	199	0	0	199	0	0	0									
	Центренерго	Трипільська ТЕС	17	86	103	106	0	0	0	106	0	0									
		Зміївська ТЕС	22	65	87	119	0	0	0	0	0	119	0	0	0	0					
		Вуглегірська ТЕС		115	115	186	0	0	0	186	0	0	0								
	Дніпроенерго	Криворізька ТЕС	15	32	47	121	121	0	0	0	0			0		0					
		Придніпровська ТЕС		23	23	100							0	0	0	100	0				
	Східенерго	Запорізька ТЕС		95	95	233	233	0	0	0	0		0	0	0						
		Курахівська ТЕС		222	222	166			0	0	166	0	0	0	0						
		Луганська ТЕС	142		142	141									0	141	0		0	0	0
	Донбасенерго	Слов'янська ТЕС	10	66	76	319			0				319								
ТЕЦ		Харківська ТЕЦ-5				0	0	0	0												
		Київська ТЕЦ-5				55	55	0	0	0											
		Київська ТЕЦ-6				0	0	0													
Всього			205	895	1100	11 596															

АВАРІЙНИЙ РЕМОНТ
ПОТОЧНИЙ РЕМОНТ
СЕРЕДНІЙ РЕМОНТ
КАПІТАЛЬНИЙ РЕМОНТ
РЕКОНСТРУКЦІЯ
РЕЗЕРВ
КОНСЕРВАЦІЯ
ОБМЕЖЕННЯ ПАЛИВА

НАВАНТАЖЕННЯ (МВт)	
АЕС	9 116
Запорізька	2 769
Южно-Українська	2 464
Рівненська	2 873
Хмельницька	1 010
ТЕС	2 425
Західенерго	934
Центренерго	411
Дніпроенерго	454
Східенерго	307
Донбасенерго	319
ТЕЦ	55
Харківська ТЕЦ-5	0
Київська ТЕЦ-5	55
Київська ТЕЦ-6	0
ВСЬОГО	11 596

АВАРІЙНІСТЬ (шт.)	
АЕС	0
Запорізька	0
Южно-Українська	0
Рівненська	0
Хмельницька	0
ТЕС	1
Західенерго	0
Центренерго	0
Дніпроенерго	0
Східенерго	1
Донбасенерго	0
ТЕЦ	0
Харківська ТЕЦ-5	0
Київська ТЕЦ-5	0
Київська ТЕЦ-6	0
ВСЬОГО	1

ДАТА: 01.06.2021
ЧАС: 11:27

ВУГІЛЛЯ (СТАНОМ НА 01.06.2021)

Номінальна місткість складу	Запаси вугілля на складах ТЕС (тис.т.)					Накопичення/використання вугілля на/з складів ТЕС (тис.т.)			
	01.07.2020	01.01.2021	01.05.2021	31.05.2021	01.06.2021	за добу	з початку місяця	з початку року	відхилення від 01.07.2020
	1	2	3	4	5	5-4	5-3	5-2	5-1
4 334	2 262	786	754	1 104	1 100	-4	346	314	-1 162

Спалено вугілля на
ТЕС ГК за 31.05.2021

34,8 тис.т.